

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 253

van **INGRID PIRA**

datum: 5 februari 2019

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Strategische visie BRV vs ministeriële omgevingsvergunningenbeleid - Tegenstellingen

Met haar ministerieel besluit houdende uitspraak over de beroepen aangetekend tegen het besluit OMGP-2017-0196 van de deputatie van de provincie Antwerpen van 7 juni 2018 houdende het deels verlenen en deels weigeren van de vergunningen aan bvba Quiryne Dairy Farming voor het verder exploiteren en veranderen van een rundveebedrijf in Merksplas wijkt de minister af van het advies van de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie (GOVC). Op basis van de overweging dat de aanvraag niet verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften of de goede ruimtelijke ordening, adviseerde de GOVC om de bvba Quiryne Dairy Farming de vergunning te weigeren. De weigeringsgronden die de GOVC in haar advies van 4 december 2018 naar voren schuift, lopen veelal parallel met de principes van de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV).

Zo zijn daar onder meer volgende overwegingen:

1. dat er echter dient te worden gesteld dat voorliggende aanvraag, omwille van de grootschaligheid, een heel nadrukkelijke hypotheek legt op de landschappelijke functie die het perceel en zijn omgeving hebben; dat het (semi-)open karakter van het gebied en zijn omgeving, op een onaanvaardbare wijze worden verstoord;
2. dat het perceel van de aanvraag en zijn omgeving gesitueerd zijn in een vrij smalle landschappelijke open corridor tussen westelijk en oostelijk gelegen landbouwruimten; dat deze landschappelijke open corridor in casu specifiek smal is door haar ligging tussen het noordelijk gelegen boscomplex (Ankerplaats Zwart Goor-Rondpunt) en het zuidelijk gelegen bebouwd weefsel van Merksplas; dat aanvragen voor agrarische bebouwing, van een schaal zoals voorzien in voorliggende aanvraag, deze landschappelijke open corridor onherroepelijk en onaanvaardbaar zullen verstoren; dat voorliggende aanvraag dan ook niet als inpasbaar in de landschappelijke functie van het gebied kan worden beschouwd;
3. dat op pag. 109 van het GRS (gemeentelijk ruimtelijk structuurplan) Merksplas wordt gesteld: "Een aantal gebieden binnen de gemeente worden vandaag de dag gekenmerkt door een sterke agrarische structuur waarbinnen de grondgebonden landbouw zeer sterk aanwezig is. Grote delen van deze gebieden zijn bebouwingsvrij. In overige gedeelten komen naast de agrarische bedrijven ook woningen voor of zonevreemde bedrijven. Binnen deze gebieden, de aandachtsgebieden open ruimte, dient het openruimte karakter behouden te worden, zonder bijkomende beperkingen op te leggen aan de bebouwing die nu reeds bestaat. Op die manier wordt de gaafheid van het landschap gerespecteerd door het beheersen van de ruimtelijke spreiding van de bebouwing. Anderzijds

- wordt de leefbaarheid van bestaande landbouwbedrijven gevrijwaard. Concreet impliceert dit geen nieuwe inplanting van gebouwen, behalve voor de uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven die erin gelegen zijn.”;
4. en dat de aanvraag niet kan beschouwd worden als een uitbreiding van het bestaand bedrijf; dat de aanvraag dient gezien te worden als een grootschalige nieuwbouw naast of bij een bestaand bedrijf, waardoor een geheel nieuwe bedrijfsvoering ontstaat;
 5. dat in de onmiddellijke omgeving van het gevraagde zich verscheidene landbouwbedrijven bevinden; dat in voorliggende aanvraag wordt voorzien in een inname van een aanzienlijke oppervlakte van het onbebouwde deel van een bestaande landbouwbedrijfskavel in functie van de oprichting van een grote nieuwe melkveestal, twee loodsen en bijhorende verharding; dat de ruimte die hiertoe zal worden ingenomen momenteel een ruimtegebruik als grasland kent; dat de totale bebouwde oppervlakte van het landbouwbedrijf, na uitbreiding, circa 16.000m² zal bedragen (exclusief verhardingen); dat een dergelijke grote bebouwde oppervlakte in functie van een landbouwbedrijf (melkvee en jongvee) vanuit het oogpunt van ruimtegebruik in deze omgeving ruimtelijk als onaanvaardbaar moet beschouwd worden; dat, zoals reeds hoger werd gesteld, de schaal van de geplande bedrijfsuitbreiding niet verantwoordbaar is, wat ook haar implicaties op het ruimtegebruik heeft; dat de voorgestelde schaal en het voorgestelde ruimtegebruik bovendien een onaanvaardbare negatieve impact zullen hebben op de landschappelijke en recreatieve functie van het gebied en haar omgeving;
 6. dat het gevraagde ruimtegebruik - namelijk het verdwijnen van een aanzienlijke oppervlakte grasland in functie van de oprichting van zeer grote landbouwbedrijfsgebouwen - niet verzoenbaar is met het in het GRS Merksplas voor dit gebied vooropgestelde ruimtegebruik, namelijk ‘streefzone voor dominant graslandgebruik’;
 7. dat samengevat moet geoordeeld worden dat, vanuit ruimtelijk oogpunt, het gevraagde niet kan worden aanvaard.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Merksplas argumenteerde bovendien ook het volgende:

“De aanvraag is planologisch niet verenigbaar met de bestemming. Het betreft een halfopen landbouwlandschap, afgewisseld met grasland en enkele kleinere bosfragmenten. Verspreid in het landschap komt sporadisch bedrijfsbebouwing voor met een schaal vergelijkbaar met het bestaande bedrijf. Ingevolge de megalomane uitbreiding wordt de schoonheidswaarde van het landschap gehypothekeerd. De aanvraag is daardoor functioneel niet inpasbaar. De vraag rijst of lokale landbouwers nog de mogelijkheid zullen hebben om zich te ontwikkelen als deze megalomane uitbreiding zou worden vergund.

Er is bovendien een ruimtelijk uitvoeringsplan “Vallei in de Mark” in opmaak om de open ruimte te bewaren.”

De minister veegde in haar ministerieel besluit evenwel al deze argumenten van tafel. Nochtans wordt in de voorlopig vastgestelde strategische visie van het BRV volgende strategische doelstelling vooropgesteld: “Het behouden en creëren van robuuste open ruimte. De verhardingsgraad in de bestemmingen landbouw, natuur en bos behoort tegen 2050 minstens met één vijfde teruggedrongen te zijn ten opzichte van 2015. Concreet moet er 9.000 hectare onthard worden, of elk jaar zo'n 250 hectare.”

Daarnaast stelt de strategische visie BRV dat “de toename van het ruimtebeslag en de verhardingsgraad van de open ruimte onder controle moet gehouden worden. In de open ruimte staat een zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik voorop. Het ruimtebeslag en de verharding nemen er niet langer toe. [...]. Ontwikkelingen in functie van de beroepslandbouw die nieuwe bebouwing of verharding impliceren, worden maximaal

gekoppeld aan de bestaande bebouwing of verharding. Waar mogelijk wordt ingezet op omkeerbaar ruimtegebruik.”

1. In haar antwoord op vraag om uitleg nr. 634 van 29 januari 2019 over het ontbreken van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen stelde de minister het volgende: “De inhoudelijke lijnen van het BRV hebben we wel al goedgekeurd. Dat betekent eigenlijk dat de provincies, gemeenten en intergemeentelijke beleidsplanning al volledig in die lijn kan liggen. Dat is ook zo gecommuniceerd en men kan daar eigenlijk ook mee van start gaan, wanneer men dat wil. [...] Alle reacties bewijzen wat ik daarnet heb gezegd, namelijk dat de mentale shift is gemaakt. Niets houdt de lokale besturen, de steden en de provincies tegen om daar werk van te maken.” Desalniettemin gaat dit ministerieel besluit in tegen een lokaal bestuur dat op basis van het bestaande GRS open ruimte wil vrijwaren, en dat een uitdrukkelijk beleidsintentie heeft om het betrokken gebied te vrijwaren.

Hoe valt dit in overeenstemming te brengen met de stelling van de minister dat ook zonder Beleidsplan Ruimte Vlaanderen “niets lokale besturen tegenhoudt om daar werk van te maken”?

2. In haar antwoord op vraag om uitleg nr. 6 van 23 oktober 2018 stelde de minister het volgende: “Het is mijn overtuiging dat de Vlaamse generieke regelgeving voldoende kaderstellend is voor de lokale besturen om een goed eigen ruimtelijk beleid te voeren enerzijds, en anderzijds dat ze zich moeten inschrijven in de principes die van bovenaf worden geregeld. Ik heb dus niet de ambitie om voor elke gemeente in Vlaanderen de specifieke lokale ruimtelijke inrichting en invulling te bepalen. Niemand is gebaat met een ruimtelijk beleid dat volledig en op generieke wijze vanuit Brussel wordt gedicteerd.”

Gezien in dit geval zowel het lokale bestuur, als de afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten (GOP) Ruimte van het departement Omgeving, als de GOVC van mening waren dat het verlenen van deze omgevingsvergunning niet te verzoenen is met principes die ook opgenomen zijn in de voorlopig vastgestelde visie BRV: hoe verantwoordt de minister dit ministerieel besluit vanuit de principes en inhoudelijke lijnen van het BRV?

3. Gelieve voor de periode 1 september 2014 tot heden een volledig overzicht te geven van de ministeriële besluiten over beroepen aangetekend tegen besluiten van provinciale deputaties houdende verleningen van omgevingsvergunningen, waarbij het ministerieel besluit ingaat tegen zowel het advies van de afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten (GOP) Ruimte van het departement Omgeving, als van de GOVC, als van het college van burgemeester en schepenen.
4. Kan de minister toelichten waarom zij argumenteert dat “de aanvraag een uitbreiding van het bestaande bedrijf uitmaakt; dat de aanvraag niet gezien kan worden als een grootschalig nieuw bedrijf naast of bij een bestaand bedrijf; dat eveneens geen geheel nieuwe bedrijfsvoering ontstaat”, hoewel zowel het college van burgemeester en schepenen als de GOVC het tegenovergestelde stellen op basis van het feit dat er in plaats van een kleinschalig landbouwbedrijf een grootschalig agro-industrieel complex komt?

ANTWOORD

op vraag nr. 253 van 5 februari 2019

van **INGRID PIRA AAN JOKE SCHAUVLIEGE**

1. Zoals in detail besproken in de parlementaire voorbereiding van de decretale onderbouwing van de ruimtelijke beleidsplannen werken deze niet door naar het vergunningenbeleid. Dit betekent echter niet dat de ruimtelijke keuzes en principes zoals die verwoord zijn in de ruimtelijke beleidsplannen niet mogen in aanmerking genomen worden bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening bij de uitspraak over een vergunningsaanvraag. In die zin kunnen de gemeentes wel al aan de slag met de principes van het BRV.
2. In de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening is rekening gehouden met de verschillende uitgebrachte adviezen en is in het besluit duidelijk gemotiveerd waarom deze aanvraag in overeenstemming is met de bepalingen van VCRO en VLAREM.
3. In bijlage kan u de lijst terugvinden van dossiers waarin ik anders beslist heb dan geadviseerd door de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie.
4. De motivatie kan u nalezen in het ministerieel besluit.

BIJLAGE

Overzicht